

วารสารการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จัดทำขึ้นโดยกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข เพื่อเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ และเป็นเวทีเสนอผลงานทางวิชาการและงานวิจัยด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เป็นวารสารราย 4 เดือน กำหนดเผยแพร่ในเดือนเมษายน สิงหาคม ธันวาคม.

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์สมชัย บวรกิตติ ราชบัณฑิต สำนักวิทยาศาสตร์ ราชบัณฑิตยสถาน
	นายแพทย์สุริยะ วงศ์คงคาเทพ
บรรณาธิการบริหาร	นายแพทย์ณัฐวุฒิ ประเสริฐสิริพงศ์
บรรณาธิการ	นายแพทย์วิชัย โชควิวัฒน์
บรรณาธิการรอง	ดร.รัชนี จันทรเกษ
	ดร.เภสัชกรหญิงอัญชลี จูฑะพุทธิ

กองบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.เภสัชกรหญิงจิราพร ลิ้มปานานนท์
รองศาสตราจารย์ ดร.ประสิทธิ์ สิริพันธ์
รองศาสตราจารย์ ดร.เภสัชกรสนั่น ศุภธีรสกุล
รองศาสตราจารย์ ดร.เภสัชกรธงชัย สุขเขาด
รองศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์ประวิทย์ อัครเสรินนท์
นายแพทย์ประพจน์ เภตราภาค
ดร.อุษา กลิ่นหอม
เภสัชกรหญิงเย็นจิตร์ เตชะดำรงสิน
ดร.วิชัย จันทรกิตติวัฒน์
นางสาวณีย์ กุลสมบุญ
ดร.เภสัชกรยงค์ศักดิ์ ตันติปัญญา
เภสัชกรหญิงผกากรอง ขวัญข้าว
ดร.เภสัชกรหญิงมณฑกา ธีรชัยสกุล
ดร.เภสัชกรหญิงสุภัทรา รังสิมาการ

ผู้ทรงคุณวุฒิ

ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.แพทย์หญิงสมบุญ เกียรตินันท์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร. นายแพทย์รัชชัยย์ กมลธรรม
ศาสตราจารย์ ดร.เภสัชกรชยันต์ พิเชียรสุนทร
รองศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์ทวี เลหาพันธ์

หน่วยปฏิบัติการวิจัยเภสัชศาสตร์สังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
นักวิชาการด้านสาธารณสุขศาสตร์
คณะกรรมการแพทย์แผนไทย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
นักวิชาการด้านเวชศาสตร์ชุมชน
นักวิชาการด้านชีววิทยา
วิทยาลัยการแพทย์ทางเลือก มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
สำนักวิจัยสังคมและสุขภาพ
โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร
กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
มูลนิธิสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาชัยนาทนเรนทร
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

รองศาสตราจารย์ ดร.ยิ่งยง เทาประเสริฐ
 พันตำรวจโทรองศาสตราจารย์ ดร.เภสัชกรนาคด ทองนพนี้้อ
 รองศาสตราจารย์ ดร.เภสัชกรหญิงศรีจันทร์ พรจิราศิลป์
 รองศาสตราจารย์ ดร.เภสัชกรหญิงนพมาศ สุนทรเจริญนนท์
 รองศาสตราจารย์ ดร.จันทร์เพ็ญ วิวัฒน์
 รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย อึ้งพินิจพงศ์
 รองศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์ศุภนิต ทิมชุมเหเถียร
 รองศาสตราจารย์ ดร.เภสัชกรหญิงอรุณพร อธิรัตน์
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรีวิพัฒน์ ทรงจิตสมบุญ
 รองศาสตราจารย์ ดร.สุนันทา โอศิริ
 ดร.มาลี สิทธิเกรียงไกร
 เภสัชกรหญิงปราณี ชวลิตธำรง
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ วุฒิจำนวน
 นายณรินทร์ ทิมา
 นางสาวเพ็ญศรี จิตรนาทรัพย์
 นางปรีญา มิตรานนท์
 ดร.ตรีงตา พูลผลอำนาย
 ดร.กันยานุช เทาประเสริฐ
 นายแพทย์ประพันธ์ พงศ์คณิตานนท์
 นายแพทย์โกสินทร์ ตริรัตน์วีรพงศ์
 นายแพทย์ธวัช ชนวิริยะ
 นายแพทย์ศุภมิตร ชุณหสัทธิวัฒน์
 นายแพทย์กรกฎ จุฑาสมิต
 นายกวี คงศักดิ์พงษ์
 แพทย์อายุรเวชชิตเดช อุทัยวิทยารัตน์
 นายแพทย์ธวัช บุรณถาวรสม
 นายแพทย์วิวัฒน์ พันธุ์ม่วง
 นายแพทย์ชวัญชัย วิจิษฐานนท์
 นางสาวจุจินดา อรรถลิขัฐ
 นางพรทิพย์ เต็มวิเศษ
 แพทย์แผนไทยประยุกต์มาลา สร้อยลำโรง

ผู้จัดการวารสาร

นางภาวนา คุ่มตระกูล

พิมพ์ที่

องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์ (สำนักกิจการโรงพิมพ์)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
 คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
 คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
 คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
 คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
 คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
 คณะการแพทย์แผนไทยอภัยภูเบศร มหาวิทยาลัยบูรพา
 คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสกลนคร
 นักวิชาการด้านสาธารณสุขศาสตร์
 นักวิชาการด้านสถิติ
 นักวิชาการด้านสถิติ
 สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
 มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
 ศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ
 โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า
 โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย
 กรมควบคุมโรค
 กรมการแพทย์
 สถาบันนโยบายวิชาการ
 แพทย์อายุรเวช
 กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
 กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
 กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
 นักวิชาการด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
 กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
 กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

Journal of Thai Traditional & Alternative Medicine is owned by the Department for Development of Thai Traditional and Alternative Medicine, Ministry of Public Health for the presentation of research works and technical papers on traditional Thai medicine, indigenous medicine and alternative medicine. The journal is published every four months and will be issued on April, August and December.

Editorial Board

Advisors	Somchai Bovornkitti	Contributor, Academy of Science, The Royal Institute
	Suriya Wongkongkathep	Department for Development of Thai Traditional and Alternative Medicine
Executive Editor	Nattawut Prasertsiripong	Department for Development of Thai Traditional and Alternative Medicine
Editor	Vichai Chokeyivat	Institute for the Development of Human Research Protections
Associate Editors	Rutchanee Chantaraket	Department for Development of Thai Traditional and Alternative Medicine
	Anchalee Chuthaputti	Department for Development of Thai Traditional and Alternative Medicine

Members

Jiraporn Limpananont	Social Pharmacy Research Unit, Chulalongkorn University
Prasit Leerapan	Technical Officer Specialist in Public Health
Sanan Subhadhirasakul	Faculty of Traditional Thai Medicine, Prince of Songkla University
Thongchai Sooksawate	Faculty of Pharmaceutical Sciences, Chulalongkorn University
Pravit Akarasereenont	Faculty of Medicine Siriraj Hospital, Mahidol University
Prapoj Petrakard	Community Medicine Specialist
Usa Klinhom	Biologist
Yenchit Techadamrongsin	Alternative Medical College, Chandrakasem Rajabhat University
Vichai Chankittiwat	Department for Development of Thai Traditional and Alternative Medicine
Saowanee Kulsomboon	Department for Development of Thai Traditional and Alternative Medicine
Yongsak Tantipidok	Society and Health Institute
Pakakrong Kwankhao	Chao Phya Abhaibhubejhr Hospital
Monthaka Teerachaisakul	Department for Development of Thai Traditional and Alternative Medicine
Supattra Runagsimakan	Department for Development of Thai Traditional and Alternative Medicine

Reviewers

Somboon Kiettinun	Faculty of Medicine, Thammasat University
Thavatchai Kamoltham	Somdej Phra Chao Borom Wong Ther Krom Phraya Chainartnareontorn Foundation
Chayan Pichaensoonthon	Faculty of Medicine, Mahasarakham University
Tawee Laohapan	Faculty of Medicine Siriraj Hospital, Mahidol University

Yingyong Taoprasert	Chiang Rai Rajabhat University
Nopdol Thongnopnua	Faculty of Pharmaceutical Sciences, Srinakharinwirot University
Srichan Phornchirasilp	Faculty of Pharmaceutical Sciences, Mahidol University
Noppamas Soonthornchalernnont	Faculty of Pharmaceutical Sciences, Mahidol University
Chanpen Wiwat	Faculty of Pharmaceutical Sciences, Mahidol University
Wichai Eungpinichpong	Faculty of Associated Medical Science, Khon Kaen University
Supanimit Teekachunhatean	Faculty of Medicine, Chiang Mai University
Arunporn Itharat	Faculty of Medicine, Thammasat University
Sriwattana Songchitsomboon	Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University
Sunanta Osiri	Faculty of Abhaibhubej Thai Traditional Medicine, Burapha University
Malee Sittikreangkrai	Faculty of Social Sciences, Chiang Mai University
Pranee Chavalittumrong	Department of Medical Sciences
Pichet Wechvithan	Rajamangala University of Technology Isan Sakonnakon Campus
Narin Tima	Technical Officer Specialist in Public Health
Pensri Chitnumsap	Technical Officer Specialist in Statistics
Preeya Mithranon	Technical Officer Specialist in Statistics
Trungta Poolpolamnuay	Office of the Permanent Secretary for Public Health
Kanyanoot Taoprasert	Chiang Rai Rajabhat University
Prapan Pongkanitanont	Sirindhorn National Medical Rehabilitation Centre
Gosin Triratveerapong	Pranangklaow Hospital
Tanawat Tanawiriya	King Chulalongkorn Memorial Hospital Thai Red cross Society
Supamit Choonsoottiwat	Department of Disease Control
Korakot Chutasmit	Department of Medical Services
Kawee Kongpakdeepong	Thaiyoga Institute
Teeradech Uthaiwitayarat	Ayurvedic Doctor
Tawach Buranathawornsom	Department for Development of Thai Traditional and Alternative Medicine
Wattana Panmoung	Department for Development of Thai Traditional and Alternative Medicine
Khwanchai Visithanon	Department for Development of Thai Traditional and Alternative Medicine
Rujinart Adthasit	Social and Human Scholars
Pornthip Termviset	Department for Development of Thai Traditional and Alternative Medicine
Mala Soisamrong	Department for Development of Thai Traditional and Alternative Medicine

Journal Manager

Pawana Khumtrakul	Department for Development of Thai Traditional and Alternative Medicine
-------------------	---

Printing Office

The War Veterans Organization of Thailand under Royal Patronage of His Majesty the King
(Office of Printing Mill)